

Norra Kuninglik Kaardiväe Orkester tegi vigurmarssi

Kaubanduskeskuse juures oleval väljakul esines päikesepaiselise jaanilaupäeva õhtul veerandtunnise kavaga Norra Kuninglik Kaardiväe Orkester. Selles on sada liiget, kes on kuulunud või kuuluvad kuninga kaardiväkke. Osa neist on ainult püssikandjad, kes ei laula, vaid ilmestavad orkestri esinemist. Esinemisriietus meenutab kahekümnenda sajandi alguse Norra kaardiväelaste vormi. Norra Kuninglik Kaardiväe Orkester on esinenud paljudel kuninglikel paraadidel. Neid oli võimalik näha marssimas ka Jõhvis, kus päeval toimus üleriigiline tattoo-paraad.

Tattoo on lihtsamalt öeldes vigurmarss ehk kujundliikumine, orkestri show-programm, mis on igal kollektiivil erinev ja mille iseloom sõltub valitud muusikast, orkestri tasemest,

orkestrijuhi fantaasiast, isegi hetke meeleolust. Tavaliselt marsimuusikale üles ehitatud, ei välista see sugugi kontsertnumbreid, isegi tantsu, nalja – ühesõnaga kõike, mis võiks publikut paeluda. Saanud alguse kitsalt sõjaväelistest tseremooniast 18. sajandil õiti-maal, on tattoo-programmid saanud iga puhkpilliorkestri, eriti militaarorkestri jaoks kohustuslikuks väljaõppeosaks. Ja võimalusi oma programmi publikule näidata on palju. Lisaks sadadele rahvusvahelistele sõjaväeorkestrite festivalidele, mida korraldatakse üle maailma igal aastal, on väga populaarsed orkestrite esinemised spordivõistlustel, linnaväljakutel ja kõikjal, kus selleks on piisavalt ruumi.

Heiki Vuntus

Norra sõjaväeorkester ilmestas tattoo-marssimisega Tapa linna jaanilaupäeva.

Foto Heiki Vuntus

Vargad ründavad turvakaameraid

Vähem kui kahe nädala jooksul on Tapal Uno X automaattanklas varastatud kahel korral kokku neli turvakaameraid.

Kahe turvakaamera järjekordse varguse avastas eelmise neljapäeva hommikul tööle tulles tankla hooldaja Arne, kes ei soovinud oma perekonnanime lehes avaldada. "See oli juba teine kord," ütles ta. "Kaks tükki varastati tanklast kolmteist päeva tagasi."

Arne ütlust mööda ulatub inimene kaamerani kütuse-tankuril seistes. Tema andmetel lülitavad kurjategijad enne vargust tanklast elektri välja. Et peakilbi juurde nad ei pääse, siis tõenäoliselt tekitatakse elektrilühis kuskil mujal. "Peened poisid tegutsevad," märkis tankla hooldaja eile ennelõunal ja lisas, et turvafirma Falck töötajad parajasti nuputavad, mil moel vargast tanklast voolu välja saavad.

Esimesel korral ei jäänud Arne ütlust mööda videolindile midagi, sest magnetofon oli rikkis. Nüüdse korral on näha, et turvakaamera kallal askeldab näomaskis, nahktagi ja tumeda jopega mees. Tankla hooldaja sõnul on varas end nii osavalt maskeeri-

Kaamerad on jälle jälgimas Uno X automaattanklas kütusetankijate tegevust. Foto Heiki Vuntus

nud. "Võimatu kedagi ära tunda, silmad ainult välguvad," kirjeldas Arne videopilti, mis tema andmetel tegi nõutuks ka politseinikud.

Tapa automaattanklast on varem varastatud pulberkustuteid. Kütuse juurde vargast Arne kinnitustel ei pääse. Turvafirma töötajad ootivad kaameratele uut kohta, et pikanäpumehed enam neid kätte ei saaks.

Lääne-Viru kriminaalpolitseist öeldi, et varem pole maakonnas turvakaameraid varastatud. (VT, 21.06.03)

VASTUKAJA

Kultuuritus?

On aeg pea liiva alt välja võtta ja tõele silma vaadata. See, et aeg-ajalt kultuurielus üht-teist sähvatab, ei anna veel põhjust rahuloluks. Väikelinna kultuurielus pean oluliseks regulaarsust. Meeletuid rahvahulki ja suurt kasumit ei tasu kohe oodata ja kas peabki, sest traditsioonid on purunenud. Nende taastamine võtab ehk hooaja, vahest rohkemgi. Pean siin silmas etendusi, kontserte ja miks ka mitte pereklubisid. Viimast soovitan kultuurikoda küll eraettevõttele, kuid minu arvates, kultuurikojast paremat kohta selliste ürituste jaoks Tapal lihtsalt pole. Täiesti väär on jätta sellised üritused kavast välja, millele tuleb nn peale maksta (s.t piletitulu ei kata kulutusi). Tekib küsimus, milliste üritustele siis pole vaja "peale maksta" ning mis saaks üritusele osalenud maksimaksjal selle vastu olla, kui tema raha kasutatakse linna kultuurielu edendamiseks. Sellise eelarve juures tasuks proovida küll.

Põhjust pole siiski ainult nurinaks. Müts maha Tapa kino ees, mis väga regulaarselt toimunud kõik need aastad. Tõsi, vahepeal juhtus midagi repertuaariga, kui nüüd on jälle kõik

Kinobuss külastas Tapa kultuurikoda möödunud aasta oktoobris.

Foto Heiki Vuntus

paigas. Siit koorubki välja minu järgmine mõte, mida puudutas ka Raivo Raid – fanatism. Ka see on eksisteerimise olulisi aluseid. Kui selline mees (naine) veaks ka Tapa teisi kultuurivaldkondi, poleks ilmunud ilmselt ei seda, ega ka palju teisi selletemalisi artikleid.

Neid jutte kultuurielu ümberkorraldamisest on olnud erinevaid, kuid kahjuks vaid juttudeks jäänud. Loodame, et linna

arengukavast peetakse kinni ja asjad lähevad ikka ülesmäge.

Ilmselge on see, et mõni vaenlane on mul nüüd juures, kuid asjast tuleb rääkida ikka nii, nagu see on.

Jõudu kõikidele kultuurikollektiividele, sest teie najal seisab meie kultuurielu!

Ilmar Kald,
kultuurikomisjoni liige

Mis on Roheline Energia?

Juuni keskel toimus Rohelist Energiat (RE) tutvustav üritus Järgala jõel asuvas Linnamäe hüdroelektrijaamas.

Eesti Energia juht **Gunnar Okk** tutvustas Eesti energiaturul valitsevat olukorda ja kõneles Rohelise Energia sisust ja tähtsusest. Rohelist energiat toodetakse taastuvate energialiikide arvelt. Eestis on nendeks hetkel vesi ja tuul. On taastatud rida väikeseid hüdroelektrijaamu ja loodud tuuluke park Virtsu, üksikud tuulegeneraatorid on Sörves ja Hiiumaal. Eestis on praegu selliselt toodetud energia osakaal vaid 0,15 % kogu tootangust.

Miks liituda Rohelise Energia osalussüsteemiga?

Juriidiline isik saab õiguse pruukida loodussõbraliku elektrenergia kasutamist tähtsastatav Rohelise Energia kaubamärki. Eraisik näitab oma keskkonnamateadlikkust ning eelkõige heasoovlikku

suhtumist ümbritsevasse keskkonda. RE osalussüsteemiga liitumine annab äriettevõttele õiguse kasutada RE kaubamärki firma toodetel ja ka teenuste reklaamimisel. RE annab äriühingule suurepäraseid lisaväärtusi, nagu loodussõbralikkus, eestimaisus, keskkonnamateadlikkus jne. Keskkonnamateadlikud firmad äratavad huvi ka välismaistes investorites, sest sellistes firmadesse tehtud pikaajalised investeeringud on ohutumad ja tulusamad.

Äriettevõtte saab vähendada oma firma finantsriske. Tulevikus suurenevad pidevalt saaste- ja keskkonnamaksud. Loodussäästlikele firmadele on need kindlasti väiksemad kui teistele.

RE sertifikaadi omanik on eeskuju kõikidele teistele. Ta väljendab hoolivust ja oma heasoovlikku suhtumist nii kaaskodanikele kui ka loodusele.

Sertifikaadi omanik toetab Eesti majandust ja regionaalarengut. Hüdro- ja tuuleenergia laialdasem kasutuselevõtt annab kogu Eestile keskkonnamateadlikku maine ning loob uusi töökohi.

Iga RE sertifikaadi ostmiseks toetatakse Eestimaa Looduse Fondi (ELF). I järgu sertifikaadi ostmisel on toetus 12 000 kr, II järgu puhul 6 000 kr, III järgu puhul 600

kr ja kodukliendi sertifikaadi ostmisel 120 kr. Saadud rahaga finantseerib ELF looduskaitse, loodushariduse ja säästva arengu projekte.

Rohelise Energia kodukliendi sertifikaadi omanikuks võivad saada Eesti Energia eraisikust kliendid, kelle aastane tarbitav elektrenergia kogus ületab 2 400 kWh. Kodukliendi sertifikaadi tasu aastas on 1 020 kr aastas, mis sisaldab sihtotstarbelist annetust Eestimaa Looduse Fondile summas 120 kr. Sertifikaadi omaniku nimi pannakse üles Rohelise Energia koduleheküljele internetis. Ta saab kasutada kaubamärki oma nimekaardil ja RE logoga üksesiltsi. RE kodukliendi sertifikaate väljastatakse kokku 800. RE kodukliendi sertifikaadi omaniku õigused ja kohustused fikseeritakse sertifikaadi ostu-müügi lepingu. Sertifikaat kehtib ühe aasta.

Tapal on RE sertifikaadi omanikud **Jaan Tamm, Aivar Buntsel** ja **Viljar Vahtra**. Ka Lehtse ja Ambla vallavalitsused on ostnud RE sertifikaadid.

Eelmise aasta 10. detsembril käivitati Harjumaal Jõelähtme vallas taas Linnamäe hüdroelektrijaam (HEJ). Renoveerimine läks maksma 34 miljonit krooni. Renoveerimistööde käigus paigaldatud kolme turbiini võimsus on 1,1 MW, mis võimaldab aastas toota kuni 7 GWh elektrit. Linnamäe HEJ paikneb Järgala jõe alamjooksul umbes 1,5 km kaugusel jõesuudmest. Aastatel 1922 – 24 rajatud elektrijaam alustas tööd 17. aprillil 1924. Elektrivool juhiti 33 kV liini kaudu Tallinna Põhja Paberi- ja Puupapivabrikusse. 1941. aastal purustas Punaarmee elektrijaama.

Renoveeritud Linnamäe HEJ sai tiitli Aastaehitis 2002 kui parim rajatis.

Foto Heiki Vuntus

Linnamäe Hüdroelektrijaam

ainulaadne seetõttu, et Rohelise Energia tarbimisega on eraisikud ja ettevõtted toetanud elektrijaama taastamist. Hetkel on Rohelise Energia osalussüsteemi toetanud 530 klienti, nendest 174 äri- ja 356 eraklienti. Toetajate nimesid on jäädvustatud elektrijaama juurde paigaldatavale infoahvile. Järgmisena alustatakse Keila-Joa hüdroelektrijaama taastamist.

Heiki Vuntus

Lõpetas teine lend kaugõppijaid

Ajalooks on saanud õppeaasta 2002/03. Unustusse hakkavad jääma koolimaja valgustatud aknad õhtutundidel, kui enamik linnarahvast juba mõnusaalt tööpäeva väsimust välja puhkas. Kuid kaugõppijad ja nende õpetajad tegid veel pingsalt tööd.

Koolirahvas on tänuulik noortele, kes enda valitud kaugõppijatele käimist täie tõsidusega võtsid ja suutsid edukalt lõpetada nii gümnaasiumi kui klassikursused.

2002/03 õppeaastat alustas Tapa gümnaasiumi juures kaugõppe osakonnas 47 õppijat. Õppeaasta jooksul tuli juurde üheksa õpilast. Avalduse alusel lahkus neli ja õppetööle ei ilmunud kaheksa õpilast. Õppepuhkusel oli kaks õpilast.

Tänavu lõpetasid gümnaasiumi ja läbisid gümnaasiumi osa kursused **Aet Ensaaar, Agris Kivistik, Helle Mäe, Terje Kammer, Liivia Liiva, Merli Milvaste, Gerli Pavel, Irina Semjonova** ja **Kairi Kuld**.

11. kl õppekava läbisid **Taivo Jalakas, Eerik Kullamäe, Ave Kaldoja, Kristi Lomp, Merike Morozov, Epp Sepp, Merje Raudla** ja **Allan Ue**. 10. kl õppekava läbisid **Urmo Kallaste, Anne Murel, Iveta Napsritson, Meidi Tiimus, Gerli Uusküla** ja **Heidi Vannus**.

Põhikooli lõpetasid **Nelvi Kreisling, Margit Kullang, Margo Pikki, Reilica Reinau** ja **Aare Sisask**. 8. kl lõpetas **Stiina Rood**.

Kuna õppeaasta lõpeb alles 31. augustil, siis on võimalik, et klassilõpetajate loetellu lisandub veel mõni nimi. Kaugõppes on lubatud õppida ka üksikaineid. See

annab võimaluse ühe klassi õppekavas ettenähtu omandamiseks kasutada pikemat aega kui üks aasta. Niisugune paindlik süsteem peaks olema küll vastuvõetav kõigile, kes õppida tahavad. Aga tahe peab endal olema olemas. Siis saab õpetaja ka aidata.

Olla kaugõppija ja tulla edukalt toime oma kooliülesannete, töökohustuste, emaks-isaks olemisega ei ole sugugi kerge. Suur rõõm on nende õppijate üle, kes seda suutsid ja endale võetud kohustust, lõpetada põhikool või gümnaasium, täie tõsidusega võtsid. Oma suhtumise poolest õppetöösse kiidame 11. ja 10. klassi õppijaid. Iga õpilane, kes pidi pidanud tähtaegadest ja kokkulepetest.

Edasiseks soovin, et õige valiku tegemisel oleksid ikka soovivad ja võimalused tasakaalus. Olgu tarkust teadvustada endale, kas jätkub võimeid ja tahtmist õpingute jätkamiseks gümnaasiumis või oleks mõistlikum teha valik kutseõppeasutuse kasuks. On vaja jõuda selgusele oma huvides, kalduvustes ja loomupärasest eeldustest.

Tapa gümnaasium on valmis vastu võtma ka uuel õppeaastal kaugõppijana neid, kes selle otuse on teinud, et oma haridusteed jätkata ja põhi- või gümnaasiumiharidus meil omandada. Avaldusi (täidetakse kohapeal) võtab kooli kantsleli vastu alates 18. augustist. Lisaks on vajalik võtta kaasa lõputunnistus, passipilt, tervisetõend ja pass.

Kaunist ja kosutavat suve kõigile kaugõppijatele ja õpetajatele!
Malle Truu,
kaugõppe osakonna juhataja

Vallaelanik pooldab muutust

Aprillis toimus Lehtse valla elanike seas küsitlus haldusterritoriaalse korralduse võimalike variantide kohta. See oli vajalik, saamaks selgust vallakodanike mõtetest, et volikogu ja valitsus saaks planeerida tegevusi ja teha otsuseid.

Adressaadini jõudnud 1252 küsitluslehest sai vallavalitsus tagasi 758 (60,5 %). Tulemuste fikseerimise ja analüüsi tegeles peakomisjon koosseisuga **Toomas Kaukvere** (volikogu esimees), **Viive Linnjärvi, Piret Pihel, Andres Linnmäe, Janno Lamus, Raivo Okk, Eevi-Maie Toomla, Malle Timak** ja **Kaia Silm**. Tulemused kinnitas Lehtse vallavalikogu oma 29. mail istungil.

Küsimustiku A-osa sisaldas võimalikke omavalitsuste ja/või

nende osade ühinemise variante. Kõige rohkem leidis poolehoidu variant Lehtse valla ühinemiseks Tapa linna ja Saksi vallaga. Samas ei saa jätta tähelepanuta Jäneda piirkonna 256 inimese hulgast 156 arvamust, kes soovivad Jäneda piirkonda ühinemist Aegviidu vallaga.

Enamus vastanutest pooldab haldusterritoriaalselt muutust. Valla praegusel kujul eksisteerimise pooldajaid oli 40,8 %. Selles osas läksid arvamused piirkonniti lahku. Lehtse piirkonna inimeste arvamus üllatas enamiku toetusega mitte ühineda naaberomavalitsustega (51,4 %), Jäneda piirkonna inimeste arvamus kaldus pigem muutuste poolele. Valla säilimise poold praegusel kujul oli vaid 19,9 % vastanutest. Kokkuvõtvalt kal-

dus vaekausis siiski muutuste poolele (48,1 % vastanutest). 11,1 % vastanutel puudus kindel seisukoht.

Haldusreformi läbiviimisel on oluline küsida piirkonna elanike arvamust, kuid lõpliku otsuse langetavad siiski vastavad volikogud omavaheliste kokkulepete tulemusena ja kooskõlas maavanemate ja vabariigi valitsusega. Võime öelda, et pisike samm muutuste teel on astunud ja valla elanike arvamus on meile tähtis. Kuna enamik elanikest on muutuste poold, on nii Lehtse vallavalitsus kui vallavalikogu astunud samme naaberomavalitsustega tulemuslike läbirääkimiste pidamiseks haldusterritoriaalselt muutuste osas.

Alari Kirt,
Lehtse vallavanem

	Kokku		Lehtse piirkond		Jäneda piirkond	
	tk	%	tk	%	tk	%
Väljastatud küsitluslehti	1252	100%				
Tagastatud küsitluslehti	758	60,5%	502		256	
A-osa						
Kas peate õigemaks, et Lehtse vald säilib olemasoleval kujul?						
JA	309	40,8%	258	51,4%	51	19,9%
EI	365	48,1%	176	35,0%	189	73,8%
EI TEA	30	4,0%	26	5,2%	4	1,6%
Ükskõik või vastamata	54	7,1%	42	8,4%	12	4,7%
B-osa						
Lehtse vald tervikuna ühineb Tapa linna ja Saksi vallaga	231	30,5%	175	34,8%	56	21,9%
Lehtse vald va Jäneda piirkond ja Linnape k ühineb Tapa linna ja Saksi vallaga	125	16,5%	125	24,9%	X	X
Lehtse vald tervikuna ühineb Ambla ja/või Albu vallaga	36	4,7%	34	6,8%	2	0,8%
Lehtse vald va Jäneda piirkond ühineb Ambla ja/või Albu vallaga	18	2,4%	18	3,6%	X	X
Jäneda piirkond ühineb Aegviidu vallaga	156	20,6%	X	X	156	60,9%
Jäneda piirkond ühineb Ambla ja/või Albu vallaga	19	2,5%	X	X	19	7,4%
Jäetud valimata	159	21,0%	141	28,1%	18	7,0%
Pakutud oma varianti või mitut varianti	14	1,8%	9	1,8%	5	2,0%

TAPALIK TAPA 2003

Tapa linnapea

Kuno Rooba on noor energiline mees, lapsed kasvamas, maja valmimas – ühesõnaga, müttab mis hirmus ja mürtsuga.

See on hea märk, kui noored võtavad sihiks kodukanti paigale jääda. Ega tal kerge ole. Selged sihid päevade ees – tuleb tööd rüüda nii öösel kui päeval, ja seda kogu linna tarbeks. “Üksi sõjaväljal olles sõduri mõtu välja ei kanna,” ütleb vene vanasõna. Sellepärast peab rääkima ka linnavalitsusest. Siit-sealt on kuulda olnud, et kardinaalselt muutunud linnavalitsuselt oodatakse mehetegusid. On, mille üle mõtteid mõlgutada, silmad rahva poole pöörata. Igapäevaste jooksuste küsimuste kõrval on linnas lahendamist vajavaid suurprobleeme küllaga. Kõlab nagu etteheide, aga mis parata, peasi, et igal ajal, mida ette võetakse, ikka linna tuleviku jaoks jumet oleks!

Tundub, et antud loo pealkiri sobiks paremini, kui liitsõnaosad pea ja linn ära vahetada. “Tapa pealinn” – miks mitte, raudteepealinnaks sobiks linn ju küllaga (kui aga Türi linn ette ei jöua, raudteemuuseumi ületoomine neil juba päevakordagi võetud). Meil siin nii palju relsse korraga jooksmas, et ajab pea kirjaks, kui õhust peale vaatad. Paljulubatud viadukti võiks saada realsuseks. Oleks kuulust ja muudki liikumist. Kindlasti õitseks ka äri. Samas, miks mitte tappa pealinn või vähemalt anda talle paras tüng. Jooksevad ju töökohad ja rahad – takkapihta ka noored inimesed sinna kokku ja väikelinna elu kipub vägisi soiku jääma. Ühelt poolt on see halb, teisalt jälle, kui need pealinnas kõrget palka saavad noored inimesed ennast tapalastena kirjas hoiaavad, tuleb raha maksudena tagasi. Küllap sellepärast Tallinn oma tegelikke elanikke mõjutada püüabki.

Ei ole halba ilma heata. Käu see olukord kesta ei või, tuleb midagi kardinaalsemat ette võtta ja... et tegu kostaks ka kaugeemale – nüüd juba otse Euroopasse. Seal ju suured rahad ripakil, muudkui projekterid ja saada ära, projekterid ja saada ära... Kui lõpuks raha käes, saab ka reisida ja juttu puhuda peaaegu kolmandikuga maakera elanikkonnast. Ent meie linnake na väikesevõitu – paistab, et üksi välja ei vea, tuleb teiste valdodega kampa lüüa ja suurem noos ära näpata.

Teresa Gruberi fotol on näha, et nii volikogul kui ka linnapeal on veel palju teha Tapa linna ilme parandamisel.

Foto Teresa Gruber

“Ei saa läbi Tapata, kui euros tahad kapata!” peaksid mõtlema Tamsaku, Kadrina, Lehtse, Saksi, Ambla ja veel teisedki ümberkaudsed. See oleks hea märk! “Tööstuspargi” pikemaajalisest käivitumisest tekkinud kõmu annab jätkuvalt tagasisidet. Mõelgem positiivselt. Aega võtab, aga asja peab saama!

Tapa volikogu

Alustades esimesest taasisesivumisaegsest Tapa linnavolikogust, tuleb kõigepealt meelde volikogu tahe olukorda muuta. Ei saanud siis veel rääkida linnavalitsusest kui iseseisvast juhtorganist ja kõigi esilekerkinud küsimuste arutamine läks otse volikogu töölaule.

See oli periood, kus linnapea ja volikogu esimees ühes isikus tööd rügasid. Samas polnud inimestel kogemusi uues situatsioonis tegutsemiseks kusagilt võtta. Kindlasti võime nüüd tagantjärele nimetada seda kujunemisaega loomeperioodiks. Kõigepealt oli tarvis inertist liikunud vanal võimuhooval hoog maha võtta ja see uuega asendada. Asutustes ja ettevõtetes aga elati veel vanast ravast, korraliku palga maksimisega spetsialistidele erilisi probleeme polnud.

Sellest lähtuvalt kujunes kaadriprobleemide lahendamine uues moodustatavas linnavalitsuses parajaks pähhlikks. Väikesevõitu palgaga tundmatu kohas vette hüppata ei julgenud paljud, kellele sellel raskel ajal ettepanek sai tehtud. Lõppude lõpuks, läbi tõusude ja mõõnade said kaadriprobleemid siiski lahendatud. Üllatuseks on demokraatia tingimustes nii mõnedki alustajatest siiani püsima

jäänud, loodan siiralt, et mitte tollandest seisukohtadest loobumise hinnaga. Üldise parteistumise taustal võis ju sedagi juhtuda.

Ega mujalgi 1990-ndatel olukord (isegi Tallinnis) parem olnud. Uus omavalitsussüsteem vajab EestimaaI tervikuna arendamist. Kes oli energilisem ja asus kohe tegutsema, jõudis juba 1991. aastal omavalitsussüsteemiga maha saada, mõnel võttis aga lõplik protsess aastaid aega. Vähe-malt maakonnas olime esimeste seas. Volikogu, kes töötas sellel esimesel valitsemisperioodil täiesti tasuta, julgese ja tahtis teha paikapanevaid otsuseid, sealjuures surudes omakasu tagaplaanile.

Need olid kartulikooste söömise ajad, arvab kaasaegne, noor edasipürgiv volikogulane, nüüd on need ajad juba ammugi möödunud. Kes ikka kõigi jaoks on? Vaatame ringi lahiste silmadega. Paljudes peredes tungib vaesus sisse nii uksest kui aknast. Üha sagedamini märkame seda, et sagedikute suurejoonelised väljajõeldud lubadused rahvale muutuvad kinniseks iseene se heaolule suunatud tegevuseks. Kas see on aga volikogude tõeline pale?

Ehmatamapanevalt palju on Eestimaale tekkinud negatiivseid kangelas, kelles ühiskonnas eeskujui võetakse! Tapalastele ei ole tarjalik loomus kunagi loomupärane olnud – usaldagem ikka rohkem neid, kes linna omaks peavad. Selleks kohustab meid iseenesest mõistetavalt siiani vastu pidanud, juba kaua aega tagasi eisiisade poolt teatud nimevalik.

Raivo Raid

Tarbijakaitse käis reidil

11. juunil kontrollisin koos Tarbijakaitsemeti peainspektori Tiitu Baumanniga Tapa kauplusi.

Kõigepealt läksime Valgejõe puisteel asuvasse kauplusesse “Luik”. Kuigi avamisest oli möödunud ainult mõni minut (kell oli 9.05), jäi silma väljas õlut joov purjus seltskond. Kaupluses avastasime kauba märgistuse nõuete rikkumisi. Külmutatud kanakoivad ja -kintsud olid kaupluses pakendatud, kuid märgistus puudus. Märgistuse nõuete pead aga kinni pidam, sest poolik täitmine ei võimalda tarbijal kontrollida hinna õigsust. See annab võimaluse ebausastele müüjatele ostjate petmiseks. Kaupluses oli müügil AS Valga Lihastööstuse poolt pakendatud suitsu-peekon, mille puudus tihiku (s.t kg) hind. Kontrollimisel selgus, et ostja kahjuks oli hinnaarvestamisel eksitud 80 sendiga. Ettepakitud komplekidel puudus märges päritoluma kohta, samuti polnud märgitud realiseerimise lõppaega. Rikutud oli ka searasva säilitustingimusi. Kaupa hoiti jahutatuna, kuigi nõutud on -18°C. Samuti oli müügil “Põtsamaa sinep”, millel oli “Parim enne” tähtaeg möödunud juba 25.04.03. Sellekohane teave tarbija jaoks aga puudus.

Üldmulje kauplusest on halb. Kauplus on remontimata ja seal valitseb korralagedus. Kaupa on palju, aga ruumi vähe. Tundub, et koristamine on raske, sest igal pool on kaubapakid. Samuti häirivad õllesõbrad, kelle kommentaare tuli ka meil kuulata.

Kaupluses “Kaseke” kontrollisime puu- ja kõõgilvija müügi nõuete täitmist. Puudusi ei avastanud. Sigarettide müügi-giga oli ka kõik korras. Selgituseks veel kord, et sigarettide pakendil on märgitud kõrgem lubatud müügihind, sellest kallimalt ei tohi mitte kusagil neid müüa. Kaupade märgistusel vigu ei avastanud, samuti ei leidnud me realiseerimisaja ületanud kaupa. Kauplus oli puhas ja korras.

OÜ Viimu-KS ehitusmaterjalide kaupluses Õuna 17 sai Tiitu Baumann meeldiva üllatuse osaliseks. Ühe varasema kontrollimise käigus avastasime palju puudusi, järgnes ka rahatrahv. Täna seaks on olukord tundmatu suveni muutunud. Kaupluse juhataja Silvi Kuuseste on teinud ära väga suure töö. Ühtki puudust silma ei hakanud. Kaupluses on nähtaval kohal ohtunusened ja nende tähendus. Müügilolevatel tapeetidel on eestikeelne teave valmistaja, hulgitüüja ja kasutamise koh- ta. Värvidel ja teistel kaupadel on olemas eestikeelne kasutamishendid. Kaubad on varustatud korrektselt vormistatud hinnalipikutega. Müüja on võimaline andma suulist teavet kauba kohta. Tubli!

FIE Viktor Põlenok tegeleb raadiote ja telerite remondiga aadressil Õuna 15. Kauplemis-

luba on olemas. Seinal oli nähtaval kohal oli hinnakiri, kus fikseeritud remondi maksumus, millele lisanduvad tagavaraosade hinnad. Teenuse tellimisel antakse kvitüüt. Juhtimise tähelepanu sellele, et remondi hind tuleb tarbijale lahti seletada ja täiendavat remonti ilma tarbijat teavitamata ei ole lubatud teha. Veel teadmiseks tarbijale. Tapa linna piires on kokjutes tasuta, mujale lisandub transporditasu.

Viimasena käisime Säätumarketis. Siin on tihti probleem olnud puu- ja kõõgilvijade kvaliteetiga. Nii ka seekord. Müügil said kõrvaldatud mittekvaliteetsed murelid, hiina kapsas, pirnid, mangod jne. Tiitu Baumanni küsimuse peale, kes peab sorteerima kauba, nähvati, et tarbija. Müüja oli solvunud, et teda julgeti tülitada sellise küsimusega ja tahtis teada, kes see tülitaja on. Tarbijakaitse peainspektor sellise teenindamisega küll rahule ei jäänud. Müügil olid kaup peale olema kvaliteetne ja selle eest vastutab müüja. Riknenud kauba müük on keelatud. Sorteeringu käib samuti müüja kohustuste hulka ja ka viisaks käitumine.

Niisugused olid muljed seekordsest reidist. Nüüdseks on selgunud ka karistused. Kaupluse “Luik” juhtaja Sirje Võsurit karistati 800 kr rahatrahviga ja Säätumarketi trahvsummaks jäi 700 kr.

Kaupluse “Luik” omanikud peaksid kiiresti midagi ette võtma, sest selline kauplus on häbipleiks linnale. Kui tahetakse edasi töötada, tuleks teha remont ja mõelda ka selle, mida teha õllejoojatega. Kas “Luik” on toidukauplus või õllesaal?

Eelmise kuu lõpus kontrollisin OÜ Semir Grupp kauplust “Twins”. Seal puudus kauplemisluba. Karistuseks jäi seekord 600 krooni. Seadus on kõigile täitmiseks ja alati ei pääse trahviga. Kui kauplemise nõudeid on oluliselt või korduvalt rikutud, tunnistatakse kauplemisluba kehtetuks. Sellele järgneb ettevõtte tegevuse peatamine kuni uue loa saamiseni.

Selline asi juhtus OÜ Tapa Puit Kulbi Külastemajaga aadressil Pikk 51. Tervisekaitse inspektor kontrollis 5. juunil olukorda külastemajas ja avastas, et asutusel puudub toidukäitlismisettevõtte vajalik tunnustus. Samuti pole esitatud taotlust tunnustuse saamiseks. Toiduseaduse § 8 näeb ette, et toidukäitlamine on lubatud ainult tunnustatud ettevõtetes. Seepärast peatas tervisekaitse alates 6. juunist toidukäitliskuni vastava loa saamiseni. Kuna toitlustamist pole enam lubatud, siis ei vasta külastemaja ehitaja ka kohustuslike nõuetele, sest külastemaja on toitlustusteenust pakkuv majutusettevõtte.

Tuginedes eelnevale, tunnistati Tapa linnavalitsus OÜ Tapa Puit Kulbi Külastemajale välja antud kauplemisluba ja majutusloa alates 6. juunist kehtetuks.

Helle-Anne Org

Mälestuskilde ja uitmõtteid (IX)

Teel Euroopa Liitu

Europropaganda tuletab meelde lastelaulukese “Teele, teele, kurekese...”. Kured lähuvad, tulevad aasta pärast tagasi. EL võib eksisteerida aqa aastaid, võib-olla aastakümneid, kuid laguneb kunagi kindlasti nagu kõik suurriigid ja hiidühendused. See on inimkonna poolt koguetud ajalooline paratamatus. Võib öelda, et isegi seaduspärasus.

Globaliseerumine ei tähenda mingil juhul ühtse maa – maailmariigi teket, ehk selle soovijaid on omajagu. Globaliseeruda saab ainult teadus, tehnika, infovahe-

tus, et säilitada Maad kui elamis- kõlbulikk planeeti võimalikult kaua univermisli avarustes. Evolutsioon looduses on viinud ikka ja ainult uute ainete ja ühendite, loomade ja taimede tekkele. Samsugune on olnud ja tuleb areng ka inimühiskonnas. Nagu ei saa eksisteerida vaid ühte looma- ja taimeliiki, nii ei saa olla ainult ühte rassi, rahvust ja riiki. Kõik oleneb ajast ja kohast.

Ka Euroopa Liit on üks komplekseeritud kooslus. Tema hauakaevajaks on üha laienev bürokraatia ja ülereguleeritus, mis sünnitab ebamajanduslikkust ja seadu-

setust. Kes suudab orienteeruda kõigis EL-i bürokraatiasina vortitud ettekirjutustes? Täitmisest rääkimata.

Juba praeguseid Eesti seadusi ei mõisteta üheselt ega täideta korrektselt. Võtame näiteks liikluseeskirjad, mille täitmisest sõltub suurel määral inimeste elu, tervis ja vara. Neid eiratakse külma rahuga. Kõrge riigiametnikud ja poliitikut (seaduste loojad) isegi kelgivad sellega, et nad on liikluseeskirju korduvalt rikkunud. Kuhu on jäänud moraal ja kutse-etiika? Milline seadus on täitmiseks, milline mitte?

Jätub lk 4

SPORT - SPORT - SPORT

Sport 2002/2003 õppeaastal

Kooliaasta on selleks korraks jälle lõppenud. Kes jäi oma tegemistega rahule, kes mitte. Tuleb meeles pidada seda, et kõik, mis teed, teed endale. Õpid, spordid, hoiad oma tervist, veedad vaba aega. Ainult ise muutud sellega seoses kas paremaks või halvemaks.

Võtame nüüd lühidalt kokku selle õppeaasta kergetõustiklaste tegemised. Kuna võistlusi ja võistlemisi oli aasta jooksul väga palju, siis piirdume maakonnas ja vabariigis auhinnaalastele kohtadele tulnud õpilaste mainimisega.

L-Viru noorte kergetõustiku karikavõistlustel 800 m jooksus I Jaanika Eisan 2.38,5; II Elo Strauss 2.42,3; kõrgushüppes III Aimar Pukk 1.60; odaviskes II Aimar Pukk 49.32. Koolide üldarvestuses III koht.

L-Viru murdmaajooksu MV-I 1000 m jooksus III Jaanika Eisan 3.40,6.

L-Viru algklasside kergetõustikuvõistlustel saavutas Tapa gümnaasium III koha.

Virumaa noorte talvistel sisekergetõustiku MV-I saavutas kaugushüppes Kristiina Vorontsova I koha 4.81 ja I 60 m jooksus 8.2. 1000 m jooksus III Jaanika Eisan 3.22,2. 60 m tõkkejooksus III Alo Kaldoja 9,1; kaugushüppes II Aimar Pukk 6.07; kõrgushüppes I Tarmo Ivainen 1.70; kuulitõukes II

Aimar Pukk 12.08.

TV-10 olümpiastarti maakonna finaali võistlustel 60 m jooksus I Kristiina Vorontsova 8,2 ja I kaugushüppes 4.80; 60 m jooksus III Anti Lanno 8,9; 60 m tõkkejooksus III Madis Ivainen 9,3; kaugushüppes III Tarmo Ivainen 5.54.

Rakvere Kergetõustikumaneesi avavõistlustel 60 m jooksus I Kristiina Vorontsova 8,3; III 60 m tõkkejooksus 9,8; I kaugushüppes 4.48.

L-Viru noorte kergetõustiku MV-I I Kristiina Vorontsova T-B 60 m jooksus 8,1; 60 m tõkkejooksus I Marianne Kangur 10,3; kaugushüppes I Kristiina Vorontsova 5.07; P-B 60 m jooksus III Madis Ivainen 7,7; 60 m tõkkejooksus III Madis Ivainen 9,6; II kaugushüppes 5.15; kaugushüppes III Imre Neidek 5.15.

P-A 60 m tõkkejooksus III Alo Kaldoja 9,1; kaugushüppes I Aimar Pukk 5.92; II Alo Kaldoja 5.73.

L-Viru TV-10 olümpiastarti finaali võistluste II etapp 60 m tõkkejooksus I Anti Lanno 10,5; kuulitõukes I Alari Mets 9.58.

L-Viru koolinoorte murdmaajooksu MV-I T-B 1000 m jooksus I Jaanika Eisan 3.37,5; 4. Anni Vainola 3.51,7. Koolide arvestuses I Rakvere RG, II Rakvere G, III Tapa gümnaasium.

2003 a. kergetõustikuhooaja võistlustel 1000 m jooksus II Kristiina Vorontsova 12,9; 800 m jooksus I Jaanika Eisan 2.45,6; odaviskes III Kristina Rohtla 25.43; kuulitõukes II Anzela Kuzmits 10.21 ja III kettaheites 26.02; 100 m jooksus III Aimar Pruul 11,7; kõrgushüppes I Tarmo Ivainen 1.60; kettaheites II Imre Neidek 43.81; odaviskes II Mart Valdlo 46.60; III Andrus Kaljula 44.88; kaugushüppes II Alo Kaldoja 5.91; III Tarmo Ivainen 5.75; kuulitõukes III Andrus Kaljula 12.53.

L-Viru noorte teatejooksude MV-I T-B 4x100 m I Tapa gümnaasium (Kristiina Vorontsova, Kärt Kivilo, Marianne Kangur, Jaanika Eisan). T-B Väike-Rootsi I Tapa gümnaasium (Vorontsova, Kivilo, Kangur, Eisan). T-A Väike-Rootsi III Tapa gümnaasium (Maarika Loorits, Elo Strauss, Maia Andrejeva, Kristiina Piiskoppel). P-B 4 x100 m II Tapa gümnaasium (Imre Neidek, Janek Kielas, Madis Ivainen, Arpo Vainola). P-A 4 x100 m I Tapa gümnaasium (Alo Kaldoja, Tarmo Ivainen, Allan Jorits, Aimar Pukk). P-A Suur-Rootsi III Tapa gümnaasium (Aimar Pukk, Tarmo Ivainen, Alo Kaldoja, Edgar Treial). Koolide arvestuses I Rakvere RG, II Tapa gümnaasium, III Tamsalu G.

L-Viru noorte kergetõustiku

MV-I P-B 110 mtj. II Madis Ivainen 17,3; P-B odavise Imre Neidek 43.12; P-A teivashüpe I Tarmo Ivainen 3.40; P-A odavise II Aimar Pukk; P-A kaugushüpe I Aimar Pukk 6.02; T-A kuulitõuge I Anzela Kuzmits 10.78; T-B 100 mtj. II Marianne Kangur 16,3; P-J odavise II Janis Männiksaar 48.47; P-J 1500 m Neil Kütt 4.40,7; T-B 100 m I Kristiina Vorontsova 13,2; T-A kettaheite II Anzela Kuzmits 22.40; T-B 400 m jooks I Jaanika Eisan 1.04,8; II Anni Vainola 1.07,4; P-A kolmik hüpe I Geido Jalak 11.92; P-B 400m I Janek Kielas 1.00,2; T-B 300 mtj II Marianne Kangur 52,3; P-B 300 mtj. II Janek Kielas 45,6; P-A 300 mtj. III Silver Altmäe; P-A kuulitõuge II Andrus Kaljula 12.86; III Mart Valdlo 12.65; T-B 800 m I Jaanika Eisan 2. 30,5; T-B kaugushüpe I Kristiina Vorontsova 4.92; T-A odavise II Anneli Tiits 23.60; T-A 800 m jooks III Elo Strauss; P-B kettaheite I Imre Neidek 42.47; P-A kõrgushüpe I Tarmo Ivainen 1.83; III Allan Jorits 1.65; P-J 200 m III Aimar Pruul 25,0; P-J 300 mtj. Janis Männiksaar 43,1; P-J 3000 m jooks III Neil Kütt 10.21. Koolide arvestuses I Rakvere RG, II Tapa gümnaasium, III Tamsalu G, 4. Rakvere G, 5. Vinni-Pajusti, 6. Väike- Maarja Vabariiklikul EKSLA ja B van.

klassi MV kergetõustikus, mis toimusid 8. mail Ülenurmes, saavutasid meie kooli B van. klassi poisid ja B van. klassi tüdrukud II koha. Üldkokkuvõttes III koht Tallinna Saksa G ja Parksepa KK järel. Võistkonda kuulusid Jaanika Eisan, Marianne Kangur, Kristiina Vorontsova, Anzela Kuzmits, Tarmo Ivainen, Alo Kaldoja, Rainer Altmäe ja Mart Valdlo.

Individuaalselt tulid vabariigis medalitele Tarmo Ivainen P-B kaugushüppes II 5.93 ja II kõrgushüppes 1.75; Imre Neidek P-B kettaheites I 38.08; Kristiina Vorontsova T-B 100 m jooksus III 13,33 ja III kaugushüppes 4.99; Jaanika Eisan T-B III 800 m jooksus 2.31,64; T-A 800 m jooksus III Elo Strauss 2.36,07.

Mõne sõnaga ka korvpallist. L-Viru 2003 a. koolide esivõistlused korvpallis. T-A I Väike-Maarja, II Tapa gümnaasium, III Rakvere G. T-B I Haljala; II Tapa, III Simuna PK.

L-Viru 2003. a koolide MV korvpallis. T-A I Tapa gümnaasium, II Väike-Maarja, III Rakvere RG; T-B I Simuna, II Haljala, III Tapa; T-C I Simuna, II Tapa, III Muuga.

Rita Joor ja Alo Relli, TG kehalse kasvatusõpetajad

Mälestuskilde ja uitmõtteid...

Algus lk 3

Kas töövälisel ajal kehtivad teised seadused? Kelle jaoks ja milleks igasuguseid seadusi, määrusi ja ettekirjutusi üldse võrbitakse, kui need ei tunnustata ja nende täitmist kontrollida ei suudeta? Parem juba siis vähem, kuid selgemad,

ühemõttelisemaid ja elulisemaid.

Ametnikud räägivad ja lehed kirjutavad (näiteks "Postimees" nr 17, 22.01.03), et EL-iga ühinemine tõstab kolmandiku võrra sinest kohustusliku autokindlustuse hinda. Samas lubatakse lisakulutuse eest õigust kasutada autot välisrii-

kides, mis tähendavat "rohelise kaardi" hinna mitmekordset langust. Samas on teada, et umbes 6% autodest on välismaal käinud. Milles eest karistatakse siis 94% autoomanikest, kes pole välismaal käinud, ei kavatsegi sinna kunagi autoga minna ega oma selleks ka

võimalusi?

See on ainult üks konkreetne näide, kuidas rahamasinale tuure peale keeratakse. Niisuguseid turitamisituleb aga rohkesti. Lihtnimise jaoks ikka ühesuunalis!

Tahtmatult tekib soov nõustuda nendega (kui ühinemisest ei pääse), kes soovivad taotleks kohe USA osariigi staatust. Siis on mitmekesisust rohkem ja õigused ka

osariigikesksemad. Võiks näiteks sarimõrvarile surmanuhtluse määrata või riigieelarve mõne miljardi dollariga defitsiiti viia. Eeltood on ka küllaga tehtud ja pea see sealpoole "jah"-ki ei tule. Meil ju USA-s tugevad lobby-organisatsioonid olemas. Mitte ei oska valida!?

Lehmik Joorits

TEATED - KUULUTUSED - TEATED - KUULUTUSED

ILUSALONG

pakub teenuseid:

Näohooldus, näopuhastus (ilma pigistamata Elsa Hyeronynuse järgi), keha hooldus, ripsmete koostamine (keemilised lokid), depilatsioon, nabanõngad, ninarõngad, kõrvarõngad.

Tel. 05189295.

Maniküür, geelküüned, make-up.

Tel 71 191, 051 49 439.

Asume Jaama tn 1 kaubanduskeskuses.

UUED LINNAKODANIKUD

Roger Muskat 19.05.2003
Marcus Moorits 13.06.2003

EAKAD SÜNNIPÄEVALAPSED

Hilda Rebbane	93	16.07.1910
Magda Heide	91	15.07.1912
Benita Traks	89	05.07.1914
Aleksandra Koort	89	07.07.1914
Elsa Roosliil	89	14.07.1914
Anna Ponoshinova	88	25.07.1915
Elfride Krell	85	02.07.1918
Karl Kalvik	85	08.07.1918
Evgeniya Burtseva	85	20.07.1918
Arda Lehtla	81	20.07.1922
Nadezda Valk	80	02.07.1923
Matiilde Valbrit	80	03.07.1923
Boris Knyazev	80	05.07.1923
Laine Thomson	80	16.07.1923
Klavdiya Topchly	75	21.07.1928
Helmi Abner	75	28.07.1928
Viilma Krivorukova	75	31.07.1928
Hans Kütt	70	06.07.1933
Pjotr Jakovlev	70	12.07.1933
Kaarin Särg	70	13.07.1933
Tamara Kirsipuu	70	15.07.1933
Lev Khirvonen	70	17.07.1933
Ivan Smolov	70	20.07.1933

Alates 1. juulist 2003. a on

TAPAL SOOJUSENERGIAL UUED HINNAD:

- autonoomse (soojusvahetiga eraldatud) küttesüsteemiga tarbija – 464 kr/MWh
- otsekõetav tarbija – 469 kr/MWh
- mõõdikuta tarbija (tasumine 11 kuu väitel) 11 kr/m²

Hinnale lisandub käibemaks.

AS Paargu, OÜ Termoring Grupp

MEIE HULGAST ON LAHKUNUD

Valentina Intelman 10.09.1948 - 26.05.2003
Herman Neem 16.12.1932 - 14.06.2003
Viktor Kolesnikov 27.09.1953 - 16.06.2003

Tapa linna ajaleht Sõnumed Roheline tn 19, Arenduskoda

Lehe tellimine ja üldinfo - tel/faks 20 026.

Ajalehte saab lugeda - www. tapa.ee/arenduskoda/ajaleht,

e-post: arenduskoda@tapa.ee, heiki@tapa.ee

Toimetaja Heiki Vuntus - tel 20 026, mobiil 056 485 208

Küljendaja Liina Kald - tel 20 023, mobiil 052 87 998

Trükitud trükikojas Agur - Pikk 16, 44307 Rakvere, tel 23 999

Trükiarv 600 Leht ilmub kaks korda kuus.

Kuulutuste vastuvõtt Roheline tn 19, E - R kella 9 -16.

Toimetusel on õigus kirju ja teisi kaastõid nende selguse huvides toimetada ning lühendada.

Hoidmaks ära arusaamatusi, peab lehematerjal olema toimetuses hiljemalt lehelüümisel nädala teisipäeval kell 10.